

BİLANÇOLARIN REEVALÜASYONU

(Yeniden Değerleme)

Doç. Kemal TUNCATAY

Muhasebede reevalüasyon, «önceki devrelerde değişik satın alma gücünü haiz paralarla iktisap edilmiş olup da bilânçoda yer almakta olan iktisadî kıymetlerin, paranın son bilânço devresindeki kıymeti ile ifade edilmelerini sağlamak maksadiyle yapılan yeniden değerlendirme» anlamına gelir. Reevalüasyon ameliyesi neticesinde bilânçonun aktif ve pasifi, paranın satın alma gücündeki değişikliğe uygun olarak düzeltilmiş olur.

Reevalüasyonun, işletmecilik ve vergi mevzuatı ile ilgili hususlarına daha sonra temas etmek üzere, önce muhasebe tekniği yönünden durumunu inceliyeceğiz.

Reevalüasyon, yapılış şekline göre ikiye ayrılır :

- 1) Genel reevalüasyon,
- 2) Kısmî reevalüasyon.

Genel reevalüasyonda, işletmenin maddî ve gayri maddî bütün iktisadî kıymetleri reevalüe edilir. Kısmî reevalüasyonda ise, bir kısım iktisadî kıymetlerin, bilfarz sadece mevcutların veya sabit kıymetlerini reevalüe edilmesi bahis konusu olur.

Vergi kanunlarının kabul ettiği reevalüasyon şekline **Fiskal reevalüasyon** denir ve bunlar genellikle kısmî reevalüasyon niteliğindedir.

İktisadî kıymetler, önceden tesbit edilecek **emsallerin** tatbiki suretiyle reevalüe edilirler. Reevalüasyon emsalleri, paranın satın alma gücündeki değişikliğe göre tesbit edilir.

P_1, P_2, \dots gibi değişen para kıymetine göre aynı eşyanın her devredeki tedarik değerini ele alarak reevalüsyon emsallerini gösterelim :

Devreler	A. Eşyası	Emsaller	Reevalüe edilmiş değer
1	300 P_1	2	600 P_1
2	400 P_2	1,5	600 P_1
3	500 P_3	1,2	600 P_1
4	600 P_4	1	600 P_1

Bu şekilde hesaplama yapılabilmesi için, her eşyanın değişen fiyatının bilinmesi gerekir ki buna imkân yoktur. Bu itibarla reevalüasyon emsallerinin hesabı, karışık ve zor problemlerin ortaya çıkmasına sebep olmaktadır. Araştırma maksadımız dışında kalan bu hususu, iktisat yönünden yapılacak etüdlere bırakarak, bir fikir vermiş olmak için reevalüasyon emsallerinin genel fiat seviyesine göre **indeksler** yardımı ile tesbitini göstereceğiz ve vereceğimiz misallerde bilânçoda yer alan bütün iktisadî kıymetlere aynı emsalin tatbik edilmesi şeklini esas alacağız.

Reevalüasyon emsalleri, genel fiat indekslerine göre aşağıdaki şekilde tesbit edilmiş olacaktır :

Devreler	Fiat indeksleri	Reevalüasyon emsalleri	
1	100	4,2	$(100 \times 4,2 = 420)$
2	120	3,5	$(120 \times 3,5 = 420)$
3	140	3	$(140 \times 3 = 420)$
4	175	2,4	$(175 \times 2,4 = 420)$
5	210	2	$(210 \times 2 = 420)$
6	280	1,5	$(280 \times 1,5 = 420)$
7	280	1,5	$(280 \times 1,5 = 420)$
8	262,5	1,6	$(262,5 \times 1,6 = 420)$
9	350	1,2	$(350 \times 1,2 = 420)$
10	420	1	$(420 \times 1 = 420)$

GENEL REEVALÜASYON

Genel reevalüasyonla ilgili muhasebe kayıtlarını, reevalüe edilmiş birden fazla devre olup olmadığına ve sabit kıymetlerdeki değişik durumlara göre ayrı ayrı ele alarak misaller üzerinde izaha çalışacağız.

Kısaltmalar

- E — Para biriminin satın alma gücündeki değişiklik emsalı;
K — Kapital;
D — Dönen kıymetler;
s — Sabit kıymet;
S — Sabit kıymetler (toplam);
a — Amortisman anüiteleri;
A — Birikmiş amortismanlar;
n — Amortisman anüiteleri sayısı;
N — Netice (Net kâr veya zarar).

Birinci durum

Paranın satın alma gücündeki değişikliğin bir önceki devreden itibaren ele alınması suretiyle reevalüasyon.

1. devre sonu Bilânçosu (1)
($E_1 = 1,2$)

2. devre sonu Bilânçosu ($E_2 = 1$)

D ₁	790	K	1000	D ₂	920	K	1000
S ₁	300			S ₂	300	N ₂	100
A ₁ (2)	90			A ₂	120		
	210				180		
	1000		1000		1100		1100

(1) Net kârın çekilmiş olduğu kabul edilmiştir.

(2) Sabit kıymetler % 10 nispeti üzerinden eşit anüitelerle 3 devre amorti edilmiştir.

Reevalüasyon hesapları (farklar) :

a) Dönen kıymetler	153
$D_1 (E_1 - E_2) = 790 (1,2 - 1) =$	
b) Sabit kıymetler	42
$(S_1 - A_1) (E_1 - E_2) = 210 (1,2 - 1) =$	
	<hr/>
Toplam :	<u>200</u>
c) 2. devrede eksik ayrılan amortisman	<u>6</u>
$a (E_1 - E_2) = 30 (1,2 - 1) =$	

Kayıtlar :

----- 2. devre sonu -----	
Sabit Kıymetler Hes.	42
Reevalüasyon İhtiyatı Hes. (Sabit Kıymetler)	42
----- d° -----	
Z a r a r Hes. (Reevalüasyon)	164
Reevalüasyon İhtiyatı Hes. (Dönen kıymetler)	158
Amortismanlar Hes.	6

Bu kayıtlar neticesinde reevalüe edilmiş bilânço aşağıdaki gibi olacaktır :

Reevalüe edilmiş 2. devre sonu
Bilânçosu (Ön Bilânço)

D ₂	920	K	1000
S ₂ 342 (3)		N ₂	100
A ₂ 126		Ree. İhtiyatı	200
	216	D.ree.iht.	158
Zarar	164	S.ree.iht.	42
D. ree.f.	158		
Eks. amt.	6		
	1300		1300

(3) İzlemeyi güçleştirmemek için iki maddeyi birleştirmiş bulunuyoruz.

Aslında 1. madde yerine şu iki maddenin kaydı gerekir:

	2. devre sonu		
Sabit Kıymetler Hes.		Reevalüasyon Hes. (Sabit kıy.)	60
$S_1 (E_1 - E_2) = 300 (1,2 - 1) =$			60
	d°		
Reevalüasyon Hes. (Sabit kıy.)			18
		Amortismanlar Hes.	18
$A_1 (E_1 - E_2) = 90 (1,2 - 1) =$			18
Netice:	Sabit kıymetler	360	(30 + 6)
	Amortismanlar	144	(90 + 18 + 6)
		216	

Araştırma :

1 — Paranın satın alma gücündeki değişikliğin 1. devre sonu bilançosundaki kıymetlere tesiri :

a) Kapitale tesiri :	1000	(1,2 — 1) = 200
b) Sabit kıymetlere tesiri :	300	(1,2 — 1) = 60
c) Dönen kıymetlere tesiri :	200	— 60 = 140

2 — Reevalüasyon zararı :

Ayrılması gereken amortismanlar toplamı	144
(300 + 60) 0,10 × 4 =		
Ayrılmış olan amortismanlar toplamı	<u>120</u>
Eksik kalan amortismanlar	24
Dönen kıymetler reevalüasyon zararı	140

		<u>164</u>

Reevalüe edilmiş 2. devre bilançosunun bu duruma göre düzeltilmiş şekli aşağıdaki gibi olacaktır :

Reevalüe edilmiş. 2. devre sonu
Bilançosu (Son Bilanço)

D ₂	920	K	1000
S ₂ 360		N ₂	100
A ₂ <u>144</u>		Ree.İhtiyatı	200
	216	D.ree.iht.	140
Zarar	164	S.ree.iht.	<u>60</u>
D.ree.f.	140		
Eks.amt.	<u>24</u>		
	-----		-----
	1300		1300

	Reevalüasyon zararı		Reevalüasyon ihtiyatı	
	Ön Bil.	Son Bil.	Ön Bil.	Son Bil.
Dönme kıymetlere ait olan	158	140	158	140
Sabit kıymetlere ait olan	6	24	42	60
	164	164	200	200

Bu dağılıştaki fark neden ileri gelmiştir?

Önce reevalüasyon ihtiyatında görülen dağılış farkını ele alalım :

Bilindiği gibi, sabit kıymetler için ayrılan amortismanlar tutarı, dönen kıymetler içinde yer almaktadır. Nitekim 1. devre sonu bilânçosunda, dönen kıymetlerin tutarı olan 790 liranın içinde 90 lira, amortismanlara ait kısımdır (4). Diğer bir ifade ile 1000 lira kapital, başlangıçta aktif değerler arasında, dönen kıymetler 700 ve sabit kıymetler 300 olarak dağılmıştır. Sonraki 3 devrede ayrılan 90 lira tutarındaki amortismanlar, sabit kıymetlerden geçen değer olarak dönen kıymetler içinde yer almaktadır. Bu durumda sabit kıymetlerin «tedarik değeri» üzerinden reevalüe edilmeleri gerekir. Zaten bu şekilde hareket edilmeyecek olursa, biriken amortismanlar «ikame değeri» ne eşit olamaz.

Sabit kıymetler tedarik değeri üzerinden reevalüe edilince, dönen kıymetlerin de, biriken amortismanlar toplamı kadar eksik değeri üzerinden reevalüe edilmesi gerekecektir.

Bu durumda reevalüasyon ihtiyatı, sabit kıymetler için $300(1, 2 - 1) = 60$, dönen kıymetler için ise $(790 - 90)(1, 2 - 1) = 140$ lira olmalıdır. Nitekim dönen kıymetlerde, sabit kıymetlere ait olan 90 lirayı esas alırsak, $90(1, 2 - 1) = 18$ lira reevalüasyon ihtiyatını, dönen kıymetlere ait olanı çıkarıp, sabit kıymetlere ait olana eklersek aynı sonucu elde ederiz :

$$158 - 18 = 140$$

$$42 + 18 = 60$$

(4) Bilânço zarar ile kapatılmış olsa dahi durum değişmeyecektir. Zira kâr veya zarar dönen kıymetler içinde yer alacak, onları arttıracak veya azaltacaktır.

Netice olarak; sabit kıymetler tedarik değerleri üzerinden reevalüe edilmelidir. Dönen kıymetlerin reevalüasyonunda ise, birikmiş amortismanlar tutarının düşülmesi suretiyle elde edilecek değer esas alınmalıdır.

Reevalüasyon zararının dağılış farkına gelince; reevalüe edilmiş sabit kıymetleri amortisman süresi sonuna kadar tamamen amorti etmiş olabilmek için, anüitelerin başlangıçtan itibaren yeni değer üzerinden hesaplanması gerekecektir. Verdiğimiz misalde bu tutar $(360 \times 0,10) 4 = 144$ liradır. Halbuki ayrılmış olan amortisman 120 liradır. Demek oluyor ki, 24 lira eksik amortisman bahis konusu olmaktadır. Diğer taraftan dönen kıymetlerin reevalüasyonundan meydana gelen zararın da 158 lira değil 140 lira olduğu anlaşılmıştır. Burada da 18 lira fark kendini göstermektedir :

$$\begin{aligned} 158 - 18 &= 140 \\ 6 + 18 &= 24 \end{aligned}$$

Bu esaslara göre bilançoju reevalüe edebilmek için aşağıdaki kayıtların yapılması gerekir :

————— 2. devre sonu —————			
Sabit Kıymetler Hes.		60	
	Reevalüasyon İhtiyatı Hes. (Sabit Kıymetler)		60
$S_1 (E_1 - E_2) = 300 (1,2 - 1) =$			
	d°		
Z a r a r Hes.		164	
	Reevalüasyon İhtiyatı Hes. (Dönen Kıymetler)		140
$(D_1 - A_1) (E_1 - E_2) = (790 - 90) (1,2 - 1) =$			
	Amortismanlar Hes.		24
$a (E_1 - E_2) n = 30 (1,2 - 1) 4 =$			

İkinci durum

Paranın satın alma gücündeki değişikliğin iki önceki devreden itibaren ele alınması suretiyle reevalüasyon.

A) Net kâr işletmeden çekilmiş olduğuna göre :

1. devre sonu Bilânçosu ($E_1=1,5$)		2. devre sonu Bilânçosu ($E_2=1,2$)	
D ₁	640	K	1000
S ₁	600	D ₂	700
A ₁ ⁽⁵⁾	240	S ₂	600
		A ₂	300
	360		300
	1000		1000
			1000

3. devre sonu Bilânçosu ($E_3 = 1$)

D ₃	880	K	1000
S ₃	600	N ₃	120
A ₃	360		
	240		
	1120		1120

Kayıtlar :

3. devre sonu		
Sabit Kıymetler Hes.		300
Reevalüasyon İhtiyatı Hes.		300
(Sabit kıymetler)		
S ₁ ($E_1 - E_2$) = 600 (1,5 - 1,2) = 180		
S ₂ ($E_2 - E_3$) = 600 (1,2 - 1) = 120		
	d°	
Z a r a r Hes.		380
Reevalüasyon İhtiyatı Hes.		200
(Dönen kıymetler)		
(D ₁ - A ₁) ($E_1 - E_2$) = (640 - 240) (1,5 - 1,2) = 120		
(D ₂ - A ₂) ($E_2 - E_3$) = (700 - 300) (1,2 - 1) = 80		
Amortismanlar Hes.		180
a ($E_1 - E_3$) n = 60 (1,5 - 1) 6 =		

(5) Sabit kıymetler % 10 nispeti üzerinden eşit annüitelerle 4 devre amorti edilmiştir.

Reevalüe edilmiş 3. devre sonu Bilânçosu

D ₃	880	K	1000
S ₃	900	N ₃	120
A ₃	540		

	360	Ree. İhtiyatı	500
Zarar	380	D.ree iht.	200
D.ree.f.	200	Ş.ree.iht.	300
Eks.amt.	180		-----

	1620		1620

Araştırma :

1 — Paranın satın alma gücündeki değişikliğin kapitale tesiri :

$$K (E_1 - E_2) = 1000 (1,5 - 1,2) = 300$$

$$K (E_2 - E_3) = 1000 (1,2 - 1) = 200$$

$$\text{veya } K (E_1 - E_3) = 1000 (1,5 - 1) = 500$$

Bilânçoda reevalüasyon ihtiyatı da bu tutardan ibarettir.

2 — Envestisman şekli, sabit kıymetler 600, dönen kıymetler 400 liradır. Dönen kıymetlerde fazla görülen kısım, amortisman sebebi ile sabit kıymetlerden intikal eden tutardır. Bu itibarla, paranın satın alma gücündeki değişikliğin;

a) Sabit Kıymetlere tesiri : $600 (1,5 - 1) = 300$

b) Dönen Kıymetlere tesiri : $400 (1,5 - 1) = 200$

olduğu görülür. Bilânçoda reevalüasyon ihtiyatı da bu şekilde dağılmış durumdadır.

3 — Dönen kıymetlerin reevalüe edilmesinden doğan fark 200 liradır. Diğer taraftan sabit kıymetlerin reevalüasyonu neticesinde eksik kalan amortismanlar tutarı :

Ayrılması gereken amortismanlar; $900 \times 0,10 \times 6 = 540$

Ayrılmış olan amortismanlar;

Fark 180

Bilânçoda görülen reevalüasyon zararı da bu şekilde dağılmış durumdadır.

4 — Reevalüe edilmiş 3. devre sonu bilânçosunda, devre sonu ve devre başı öz kapitalleri şöyledir :

- a) Devre sonu öz kapitali; $D_3 + (S_3 - A_3) = 830 + 360 = 1240$
 b) Devre başı öz kapitali; $K.E_1^{(6)} = 1000 \times 1,5 = 1500$

Fark (zarar) —260

Bilânçodaki durum da bu neticeyi vermektedir :

$$N_3 - \text{Zarar} = 120 - 380 = -260$$

B) Net kâr işletmeden çekilmemiş olduğuna göre :

1. devre sonu Bilânçosu ($E_1 = 1,5$) 2. devre sonu Bilânçosu ($E_2 = 1,2$)

D ₁	750	K	1000	D ₂	900	K	1000
S ₁	600	N ₁	110	S ₂	600	N ₁	110
A ₁ (7)	240			A ₂	300	N ₂	90
	360				300		
	1110		1110		1200		1200

3. devre sonu Bilânçosu ($E_3 = 1$)

D ₃	1080	K	1000
S ₃	600	N ₁	110
A ₃	360	N ₂	90
	240	N ₃	120
	1320		1320

(6) Kapital sabit kaldığından bu şekilde hesaplama yapılmıştır; Aslında $K + K (E_1 - E_2) + K (E_2 - E_3) =$ şeklinde hesaplanması gerekir.

(7) 5 no. lu dipnota bakınız.

Kayıtlar :

----- 3. devre sonu -----		
Sabit Kıymetler Hes.		300
	Reevalüasyon İhtiyatı Hes.	300
	(Sabit kıymetler)	
$S_1 (E_1 - E_3) = 600 (1,5 - 1) =$		
	d°	
Z a r a r Hes.		453
	Reevalüasyon İhtiyatı Hes.	273
	(Dönen kıymetler)	
$(D_1 - A_1) (E_1 - E_2) = (750 - 240) (1,5 - 1,2) = 153$		
$(D_2 - A_2) (E_2 - E_3) = (900 - 300) (1,2 - 1) = 120$		

	Amortismanlar Hes.	180
$a (E_1 - E_4) n = 60 (1,5 - 1) 6 =$		
-----	-----	

Reevalüe edilmiş 3. devre sonu Bilânçosu

D ₃	1080	K	1000
S ₃	900	N ₁	110
A ₃	540	N ₂	90
	-----	N ₃	120
	360	Ree. İhtiyatı	573
Zarar	453	D.ree.iht.	273
D.ree.f.	273	S.ree. iht.	300
Eks.amt.	180		
	-----		-----
	1893		1893

Araştırma :

1 Paranın satın alma gücündeki değişikliğin kapitale ve çekilmeyen kârlara tesiri :

$$\begin{aligned}
 K (E_1 - E_3) &= 1000 (1,5 - 1) = 500 \\
 N_1 (E_1 - E_3) &= 110 (1,5 - 1) = 55 \\
 N_2 (E_2 - E_3) &= 90 (1,2 - 1) = 18
 \end{aligned}$$

Bilânçodaki reevalüasyon ihtiyatı da bu tutardan ibarettir.

2 — Net kâr işletmeden her devre çekilmiş olsa idi, dönen kıymetlerin kapitaldeki payı 400 lira olurdu. Bu tutara ait reevalüasyon farkı ise $400 (1,5 - 1) = 200$ liradır. İşletmede bırakılan ve dönen kıymetler içinde yer alan net kârlara ait reevalüasyon farkı ise $55 + 18 = 73$ liradır. Neticede, dönen kıymetlere ait reevalüasyon ihtiyatının $200 + 73 = 273$ lira olması gerekmektedir. Bilânçoda da durum aynıdır.

3 — Reevalüe edilmiş 3. devre sonu bilânçosunda, devre sonu ve devre başı öz kapitaleri şöyledir :

a) Devre sonu öz kapitali	1440
$D_3 + (S_3 - A_3) = 1080 + 360 =$	
b) Devre başı öz kapitali	1773
$KE_1 + N_1E_1 + N_2E_2 = 1000 \times 1,5 + 110 \times 1,5 + 90 \times 1,2 =$	
Fark (zarar)	
-333	

Bilânçodaki durum da bu neticeyi vermektedir :

$$N_3 - \text{Zarar} = 120 - 453 = -333$$

Üçüncü durum

Paranın satın alma gücündeki değişikliğin çok devre önceden itibaren ele alınması suretiyle reevalüasyon.

1. devre başı Bilânçosu ($E = 2$)

1. devre sonu Bilânçosu ($E_1 = 2$)

<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 10%;"></td> <td style="width: 15%; text-align: center;">S</td> <td style="width: 15%; text-align: center;">A</td> <td style="width: 10%; border-left: 1px solid black; text-align: center;">K</td> <td style="width: 50%;"></td> </tr> <tr> <td style="text-align: right;">S_1</td> <td style="text-align: center;">250</td> <td style="text-align: center;">— 250</td> <td style="border-left: 1px solid black;"></td> <td style="text-align: right;">500</td> </tr> <tr> <td style="text-align: right;">D_{1a}</td> <td style="text-align: center;">.....</td> <td style="text-align: center;">250</td> <td style="border-left: 1px solid black;"></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td style="text-align: center; border-top: 1px solid black;">500</td> <td></td> <td style="border-left: 1px solid black; border-top: 1px solid black;"></td> <td style="text-align: right; border-top: 1px solid black;">500</td> </tr> </table>		S	A	K		S_1	250	— 250		500	D_{1a}	250				500			500	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 10%;"></td> <td style="width: 15%; text-align: center;">S</td> <td style="width: 15%; text-align: center;">A</td> <td style="width: 10%; border-left: 1px solid black; text-align: center;">K</td> <td style="width: 50%;"></td> </tr> <tr> <td style="text-align: right;">S_1</td> <td style="text-align: center;">250</td> <td style="text-align: center;">50 200</td> <td style="border-left: 1px solid black;"></td> <td style="text-align: right;">500</td> </tr> <tr> <td style="text-align: right;">D_{1b}</td> <td style="text-align: center;">.....</td> <td style="text-align: center;">340</td> <td style="border-left: 1px solid black;"></td> <td style="text-align: right;">40</td> </tr> <tr> <td></td> <td style="text-align: center; border-top: 1px solid black;">540</td> <td></td> <td style="border-left: 1px solid black; border-top: 1px solid black;"></td> <td style="text-align: right; border-top: 1px solid black;">540</td> </tr> </table>		S	A	K		S_1	250	50 200		500	D_{1b}	340		40		540			540
	S	A	K																																						
S_1	250	— 250		500																																					
D_{1a}	250																																							
	500			500																																					
	S	A	K																																						
S_1	250	50 200		500																																					
D_{1b}	340		40																																					
	540			540																																					

2. devre sonu Bilânçosu ($E_2 = 1,5$) 3. devre sonu Bilânçosu ($E_3 = 1,5$)

S			A			K			S			A			K					
s_1	250	100	150	N_1	500	s_1	250	150	100	N_1	40	s_2	150	30	120	N_2	30
s_2	150	30	120	N_2	30	s_2	150	60	90	N_2	30					N_3	40
	400	130	270					400	210	190										
D_2		300				D_3		420										
			570							610										610

4. devre sonu Bilânçosu ($E_4 = 1,6$) 5. devre sonu Bilânçosu ($E_5 = 1,2$)

S			A			K			S			A			K					
s_1	250	200	50	N_1	500	s_1	250	250	—	N_1	40	s_2	150	90	60	N_2	30
s_2	150	90	60	N_2	30	s_2	150	120	30	N_2	30	s_3	300	60	240	N_3	40
s_3	300	60	240	N_3	40	s_3	300	120	180	N_3	40					N_4	(zarar)	-20
	700	350	350	N_4	(zarar)	-20		700	490	210	N_5	50							
D_4		240				D_5		430										
			590							640										640

6. devre sonu Bilânçosu ($E_6 = 1$)

S			A			K			
s_1	250	250	—	N_1	500	N_1	40
s_2	150	150	—	N_2	30	N_2	30
s_3	300	180	120	N_3	40	N_3	40
s_4	200	40	160	N_4	(zarar)	-20	N_4	(zarar)	-20
				N_5	50	N_5	50
	900	620	280	N_6	85	N_6	85
D_6		445						
			725						725

Not: Sabit kıymetlerin % 20 nispeti üzerinden eşit anüitelerle amorti edildiği kabul edilmiştir.

Kayıtlar :

6. devre sonu	
Sabit Kıymetler Hes.	505
Reevalüasyon İhtiyatı Hes. (Sabit kıymetler)	505
$s_1 (E_1 - E_6) (s_1) = 250 (2 - 1) = 250$	
$s_2 (E_2 - E_6) (s_2) = 150 (1,5 - 1) = 75$	
$s_3 (E_4 - E_6) (s_3) = 300 (1,6 - 1) = 180$	

d°	
Z a r a r Hes.	501
Reevalüasyon İhtiyatı Hes. (Dönen kıymetler)	68
$(D_1 - A_1) (E_1 - E_2) = (340 - 50) (2 - 1,5) = 145$	
$(D_2 - A_2) (E_2 - E_3) = (300 - 130) (1,5 - 1,5) = 0$	
$(D_3 - A_3) (E_3 - E_4) = (420 - 210) (1,5 - 1,6) = -21$	
$(D_4 - A_4) (E_4 - E_5) = (240 - 350) (1,6 - 1,2) = -44$	
$(D_5 - A_5) (E_5 - E_6) = (430 - 490) (1,2 - 1) = -12$	

Amortismanlar Hes.	433
$a_1 (E_1 - E_6) n_1 = 50 (2 - 1) 5 = 250$	
$a_2 (E_2 - E_6) n_2 = 30 (1,5 - 1) 5 = 75$	
$a_3 (E_4 - E_6) n_3 = 60 (1,6 - 1) 3 = 108$	

(8) $s_1 [(E_1 - E_2) + (E_2 - E_3) + (E_3 - E_4) + (E_4 - E_5) + (E_5 - E_6)] = s_1 (E_1 - E_6)$

(9) $s_2 [(E_2 - E_3) + (E_3 - E_4) + (E_4 - E_5) + (E_5 - E_6)] = s_2 (E_2 - E_6)$

(10) Dördüncü devrede satın alınmış sabit kıymet olduğundan;
 $s_3 [(E_4 - E_5) + (E_5 - E_6)] = s_3 (E_4 - E_6)$.

Reevalüe edilmiş 6. devre sonu Bilânçosu

S			A			K	
s ₁	500	500	—			N (1;5) ...	140
s ₂	225	225	—			N ₆	85
s ₃	480	288	192			Ree. İhtiyatı	573
s ₄	200	40	160			D.ree iht.	68
	—	—	—			S.ree.iht.	505
	1405	1053	352				—
D ₆		445				
Zarar		501				
D.ree.f.			68				
Eks.amt.			433				
			—				
			1298				1298

Araştırma :

1 — Reevalüe edilmiş kârlar toplamı 298

$$N_1E_1 + N_2E_2 + N_3E_3 + N_4E_4 + N_5E_5 + N_6E_6 =$$

$$40 \times 2 + 30 \times 1,5 + 40 \times 1,5 + (-20 \times 1,6) + 50 \times 1,2 + 85 \times 1 =$$

Bilânçoda da durum aynıdır; şöyle ki :

Reevalüasyon ihtiyatı 573

Kapitale ait olan kısım 500

$$K (E_1 - E_6) = 500 (2 - 1) =$$

Çekilmeyen kârlara ait olan kısım (fark) 73

Bilânçoda görülen kârlar toplamı 225

Reevalüe edilmiş kârlar toplamı 298

2 — Reevalüasyondan sonra, kuruluştan buyana global netice şudur :

(Net aktif) — K E ₁ = 797 — 500 × 2 =	—203
<hr/>	
Bilânçoda da durum aynıdır; şöyle ki :	
Reevalüe edilmiş kârlar toplamı	298
Reevalüasyon zararı	501
<hr/>	
	—203
<hr/>	

3 — Paranın satın alma gücündeki değişikliğin kapital ile çekilmeyen kârlara tesiri :

a) Zincirleme usulle hesaplama;

(K + N ₁) (E ₁ — E ₂) = 540 (2 — 1,5) =	270
(K + N ₁ + N ₂) (E ₂ — E ₃) = 570 (1,5 — 1,5) =	0
(K + N ₁ + N ₂ + N ₃) (E ₃ — E ₄) = 610 (1,5 — 1,6) =	—61
(K + N ₁ + N ₂ + N ₃ + N ₄) (E ₄ — E ₅) = 590 (1,6 — 1,2) =	236
(K + N ₁ + N ₂ + N ₃ + N ₄ + N ₅) (E ₅ — E ₆) = 640 (1,2 — 1) =	128
<hr/>	
	573
<hr/>	

b) Direkt usulle hesaplama :

K (E ₁ — E ₆) = 500 (2 — 1) =	500
N ₁ (E ₁ — E ₆) = 40 (2 — 1) =	40
N ₂ (E ₂ — E ₆) = 30 (1,5 — 1) =	15
N ₃ (E ₃ — E ₆) = 40 (1,5 — 1) =	20
N ₄ (E ₄ — E ₆) = —20 (1,6 — 1) =	—12
N ₅ (E ₅ — E ₆) = 50 (1,2 — 1) =	10
<hr/>	
	573
<hr/>	

Bilânçoda görülen reevalüasyon ihtiyatı da bu tutardan ibarettir.

4 — Sabit kıymetlerin;

a) Reevalüe edilmiş net aktif değeri :

120 × 1,6 = 192
160 × 1 = 160
<hr/>

b) Reevalüasyon ihtiyatı :	
Reevalüasyon farkı	352 — 280 = 72
Eksik amortismanlar 433
	<hr/>
	505

Reevalüe edilmiş son bilânçoda da durum aynıdır.

5 — Paranın satın alma gücündeki değişikliğin;

a) Dönen kıymetlerin kapitaldeki payına tesiri 250
$D_{1a} (E_1 - E_5) = 250 (2 - 1) =$	
b) Çekilmeyen ve dönen kıymetler içinde yer alan kârlara tesiri 73
$40 + 15 + 20 + (-12) + 10 =$	
Toplam :	<hr/> 323
c) Dönen kıymetlerden sabit kıymetlere intikal eden değerlere tesiri 255
$s_2 (E_2 - E_5) = 150 (1,5 - 1) = 75$	
$s_3 (E_3 - E_5) = 300 (1,6 - 1) = 180$	
	<hr/>
Dönen kıymetlere ait reevalüasyon ihtiyatı (fark)	<hr/> <hr/> 68

Reevalüe edilmiş son bilânçoda da durum aynıdır.

6 — Reevalüe edilmiş 6. devre sonu bilânçosunda, devre sonu ve devre başı öz kapitaleri şöyledir :

a) Devre sonu öz kapitali 797
$D_6 + (S_6 - A_6) = 445 + 352 =$	
b) Devre başı öz kapitali 1213
$K E_1 + N_1 E_1 + N_2 E_2 + N_3 E_3 + N_4 E_4 + N_5 E_5 =$	
$500 \times 2 + 40 \times 2 + 30 \times 1,5 + 40 \times 1,5 + (-20 \times 1,6) + 50 \times 1,2 =$	
Fark (zarar)	<hr/> — 416

Bilânçodaki durum da bu neticeyi vermektedir :

$$N_6 - \text{Zarar} = 85 - 501 = - 416$$

7 — Reevalüasyon ihtiyatının dağılışı, «sabit kıymetlere, yenden kapital tahsisi suretiyle ilâveler yapılması» esasına dayanmaktadır.

Şöyle ki :

1. devre	$s_1 (E_1 - E_2) = 250 (2 - 1,5) = \dots\dots\dots$	125
2. »	$(s_1 + s_2)(E_2 - E_3) = (250 + 150) (1,5 - 1,5) = \dots\dots\dots$	0
3. »	$(s_1 + s_2) (E_3 - E_4) = (250 + 150) (1,5 - 1,6) = \dots\dots\dots$	-40
4. »	$(s_1 + s_2 + s_3) (E_4 - E_5) = (250 + 150 + 300) (1,6 - 1,2) = \dots\dots\dots$	280
5. »	$(s_1 + s_2 + s_3) (E_5 - E_6) = (250 + 150 + 300) (1,2 - 1) = \dots\dots\dots$	140

$$S_1(E_1 - E_2) + S_2(E_2 - E_3) + S_3(E_3 - E_4) + S_4(E_4 - E_5) + S_5(E_5 - E_6) = 505$$

8 -- Tamamen amorti edilen sabit kıymetlerin ikame edileceği (yeniden satın alınacağı) kabul edilmiştir. Bu itibarla (s_1) değeri de reevalüe edilmiş ve eksik amortismanı hesaplanmıştır.

Dördüncü durum

Bir kısım sabit kıymetin ikame edilmiş olması haliinde reevalüasyon.

1. devre sonu Bilânçosu ($E_1=1,5$) 2. devre sonu Billânçosu ($E_2=1,2$)

<table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="text-align: center;">S A</td> <td style="border-right: 1px solid black; padding-right: 5px;">K </td> <td style="text-align: right;">1000</td> </tr> <tr> <td>s_1 400 400</td> <td style="border-right: 1px solid black; padding-right: 5px;"></td> <td></td> </tr> <tr> <td>s_2 150 120 30</td> <td style="border-right: 1px solid black; padding-right: 5px;"></td> <td></td> </tr> <tr> <td>s_3 250 100 150</td> <td style="border-right: 1px solid black; padding-right: 5px;"></td> <td></td> </tr> <tr> <td style="border-top: 1px solid black;">800 620 180</td> <td style="border-right: 1px solid black; padding-right: 5px;"></td> <td></td> </tr> <tr> <td>D_1 820</td> <td style="border-right: 1px solid black; padding-right: 5px;"></td> <td></td> </tr> <tr> <td style="border-top: 1px solid black; border-right: 1px solid black; padding-right: 5px;">1000</td> <td style="border-right: 1px solid black; padding-right: 5px;"></td> <td style="text-align: right;">1000</td> </tr> </table>	S A	K 	1000	s_1 400 400			s_2 150 120 30			s_3 250 100 150			800 620 180			D_1 820			1000		1000	<table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="text-align: center;">S A</td> <td style="border-right: 1px solid black; padding-right: 5px;">K </td> <td style="text-align: right;">1000</td> </tr> <tr> <td>s_2 150 150 —</td> <td style="border-right: 1px solid black; padding-right: 5px;"></td> <td></td> </tr> <tr> <td>s_3 250 150 100</td> <td style="border-right: 1px solid black; padding-right: 5px;"></td> <td></td> </tr> <tr> <td>s_4 500 100 400</td> <td style="border-right: 1px solid black; padding-right: 5px;"></td> <td></td> </tr> <tr> <td style="border-top: 1px solid black;">900 400 500</td> <td style="border-right: 1px solid black; padding-right: 5px;"></td> <td></td> </tr> <tr> <td>D_2 500</td> <td style="border-right: 1px solid black; padding-right: 5px;"></td> <td></td> </tr> <tr> <td style="border-top: 1px solid black; border-right: 1px solid black; padding-right: 5px;">1000</td> <td style="border-right: 1px solid black; padding-right: 5px;"></td> <td style="text-align: right;">1000</td> </tr> </table>	S A	K 	1000	s_2 150 150 —			s_3 250 150 100			s_4 500 100 400			900 400 500			D_2 500			1000		1000	<table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="text-align: center;">S A</td> <td style="border-right: 1px solid black; padding-right: 5px;">K </td> <td style="text-align: right;">1000</td> </tr> <tr> <td>s_2 150 150 —</td> <td style="border-right: 1px solid black; padding-right: 5px;"></td> <td></td> </tr> <tr> <td>s_3 250 200 50</td> <td style="border-right: 1px solid black; padding-right: 5px;"></td> <td></td> </tr> <tr> <td>s_4 500 200 300</td> <td style="border-right: 1px solid black; padding-right: 5px;"></td> <td></td> </tr> <tr> <td style="border-top: 1px solid black;">900 550 350</td> <td style="border-right: 1px solid black; padding-right: 5px;"></td> <td></td> </tr> <tr> <td>D_3 790</td> <td style="border-right: 1px solid black; padding-right: 5px;"></td> <td></td> </tr> <tr> <td style="border-top: 1px solid black; border-right: 1px solid black; padding-right: 5px;">1140</td> <td style="border-right: 1px solid black; padding-right: 5px;"></td> <td style="text-align: right;">1140</td> </tr> </table>	S A	K 	1000	s_2 150 150 —			s_3 250 200 50			s_4 500 200 300			900 550 350			D_3 790			1140		1140
S A	K 	1000																																																															
s_1 400 400																																																																	
s_2 150 120 30																																																																	
s_3 250 100 150																																																																	
800 620 180																																																																	
D_1 820																																																																	
1000		1000																																																															
S A	K 	1000																																																															
s_2 150 150 —																																																																	
s_3 250 150 100																																																																	
s_4 500 100 400																																																																	
900 400 500																																																																	
D_2 500																																																																	
1000		1000																																																															
S A	K 	1000																																																															
s_2 150 150 —																																																																	
s_3 250 200 50																																																																	
s_4 500 200 300																																																																	
900 550 350																																																																	
D_3 790																																																																	
1140		1140																																																															

3. devre sonu Bilânçosu ($E_3 = 1$)

<table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="text-align: center;">S A</td> <td style="border-right: 1px solid black; padding-right: 5px;">K </td> <td style="text-align: right;">1000</td> </tr> <tr> <td>s_2 150 150 —</td> <td style="border-right: 1px solid black; padding-right: 5px;"></td> <td></td> </tr> <tr> <td>s_3 250 200 50</td> <td style="border-right: 1px solid black; padding-right: 5px;"></td> <td></td> </tr> <tr> <td>s_4 500 200 300</td> <td style="border-right: 1px solid black; padding-right: 5px;"></td> <td></td> </tr> <tr> <td style="border-top: 1px solid black;">900 550 350</td> <td style="border-right: 1px solid black; padding-right: 5px;"></td> <td></td> </tr> <tr> <td>D_3 790</td> <td style="border-right: 1px solid black; padding-right: 5px;"></td> <td></td> </tr> <tr> <td style="border-top: 1px solid black; border-right: 1px solid black; padding-right: 5px;">1140</td> <td style="border-right: 1px solid black; padding-right: 5px;"></td> <td style="text-align: right;">1140</td> </tr> </table>	S A	K 	1000	s_2 150 150 —			s_3 250 200 50			s_4 500 200 300			900 550 350			D_3 790			1140		1140	<table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="text-align: center;">S A</td> <td style="border-right: 1px solid black; padding-right: 5px;">K </td> <td style="text-align: right;">1000</td> </tr> <tr> <td>s_2 150 150 —</td> <td style="border-right: 1px solid black; padding-right: 5px;"></td> <td></td> </tr> <tr> <td>s_3 250 200 50</td> <td style="border-right: 1px solid black; padding-right: 5px;"></td> <td></td> </tr> <tr> <td>s_4 500 200 300</td> <td style="border-right: 1px solid black; padding-right: 5px;"></td> <td></td> </tr> <tr> <td style="border-top: 1px solid black;">900 550 350</td> <td style="border-right: 1px solid black; padding-right: 5px;"></td> <td></td> </tr> <tr> <td>D_3 790</td> <td style="border-right: 1px solid black; padding-right: 5px;"></td> <td></td> </tr> <tr> <td style="border-top: 1px solid black; border-right: 1px solid black; padding-right: 5px;">1140</td> <td style="border-right: 1px solid black; padding-right: 5px;"></td> <td style="text-align: right;">1140</td> </tr> </table>	S A	K 	1000	s_2 150 150 —			s_3 250 200 50			s_4 500 200 300			900 550 350			D_3 790			1140		1140	<table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="text-align: center;">S A</td> <td style="border-right: 1px solid black; padding-right: 5px;">K </td> <td style="text-align: right;">1000</td> </tr> <tr> <td>s_2 150 150 —</td> <td style="border-right: 1px solid black; padding-right: 5px;"></td> <td></td> </tr> <tr> <td>s_3 250 200 50</td> <td style="border-right: 1px solid black; padding-right: 5px;"></td> <td></td> </tr> <tr> <td>s_4 500 200 300</td> <td style="border-right: 1px solid black; padding-right: 5px;"></td> <td></td> </tr> <tr> <td style="border-top: 1px solid black;">900 550 350</td> <td style="border-right: 1px solid black; padding-right: 5px;"></td> <td></td> </tr> <tr> <td>D_3 790</td> <td style="border-right: 1px solid black; padding-right: 5px;"></td> <td></td> </tr> <tr> <td style="border-top: 1px solid black; border-right: 1px solid black; padding-right: 5px;">1140</td> <td style="border-right: 1px solid black; padding-right: 5px;"></td> <td style="text-align: right;">1140</td> </tr> </table>	S A	K 	1000	s_2 150 150 —			s_3 250 200 50			s_4 500 200 300			900 550 350			D_3 790			1140		1140
S A	K 	1000																																																															
s_2 150 150 —																																																																	
s_3 250 200 50																																																																	
s_4 500 200 300																																																																	
900 550 350																																																																	
D_3 790																																																																	
1140		1140																																																															
S A	K 	1000																																																															
s_2 150 150 —																																																																	
s_3 250 200 50																																																																	
s_4 500 200 300																																																																	
900 550 350																																																																	
D_3 790																																																																	
1140		1140																																																															
S A	K 	1000																																																															
s_2 150 150 —																																																																	
s_3 250 200 50																																																																	
s_4 500 200 300																																																																	
900 550 350																																																																	
D_3 790																																																																	
1140		1140																																																															

Verdiğimiz misalde;

- a) İşletmenin kuruluşundan iki devre öncesine kadar, paranın satın alma gücünün sabit kaldığı,
- b) Net kârın her devre işletmeden çekilmekte olduğu,
- c) Tamamen amorti edilmiş olan (s_1) değerini yenilemek üzere (s_1) değerinin satın alınmış olduğu,
- d) Sabit kıymetlerin % 20 nispeti üzerinden eşit anüitelerle amorti edilmekte olduğu,
- e) 1. devre sonu bilançosunda, (s_1) in tamamen, (s_2) nin 4 devre, (s_3) ün 2 devre amorti edilmiş oldukları kabul edilmiştir.

Kayıtlar :

----- 3. devre sonu -----	
Sabit Kıymetler Hes.	300
Reevalüasyon İhtiyatı Hes. (Sabit kıymetler)	300
$s_2 (E_1 - E_3) = 150 (1,5 - 1) = 75$	
$s_3 (E_1 - E_3) = 250 (1,5 - 1) = 125$	
$s_1 (E_2 - E_3) = 500 (1,2 - 1) = 100$	
----- d° -----	
Z a r a r Hes.	415
Reevalüasyon İhtiyatı Hes. (Dönen kıymetler)	200
$(D_1 - A_1) (E_1 - E_2) = (820 - 220) (1,5 - 1,2) = 180$ (11)	
$(D_2 - A_2) (E_2 - E_3) = (500 - 400) (1,2 - 1) = 20$	
Amortismanlar Hes.	215
$a_2 (E_1 - E_3) n_2 = 30 (1,5 - 1) 5 = 75$	
$a_3 (E_1 - E_3) n_3 = 50 (1,5 - 1) 4 = 100$	
$a_4 (E_2 - E_3) n_4 = 100 (1,2 - 1) 2 = 40$	

(11) s_1 değeri yenilenmiş olduğundan hesaplamada, bu değere ait birikmiş amortisman nazarı itibara alınmamış yani $A_1 = 220$ olarak kabul edilmiştir.

Reevalüe edilmiş 3. devre sonu Bilânçosu

S	A	K	1600
s ₂	225	225	N ₃ 140
s ₃	375	300	75	Ree. İhtiyatı 500
s ₄	600	240	360	D.ree.iht. 200
	-----	-----		S.ree.iht. 300
	1200	765	435	---
D ₃	790		
Zarar	415		
D.ree.f.		200		
Eks.amt		215		
		-----		-----
		1640		1640

Araştırma :

1 — Paranın satın alma gücündeki değişikliğin kapitale tesiri :

$$K (E_1 - E_3) = 1000 (1,5 - 1) = 500$$

Bilânçoda görülen reevalüasyon ihtiyatı da bu tutardan ibarettir.

2 — Tamamen amorti edilmiş durumda olan (s₁) değeri, (s₄) değeri ile ikame edilmiştir. Yenileme bahis konusu olmasaydı, (s₁) in reevalüe edilmiş değeri s₁.E₁ = 400 × 1,5 = 600 lira olurdu. (s₄) ün reevalüe edilmiş değeri de bu tutardan ibarettir: s₄.E₂ = 500 × 1,2 = 600.

Aslında misal de bu esasa göre hazırlanmıştır. Şöyle ki: paranın satın alma gücündeki değişikliğe göre, 1. devrede tedarik değeri 400 lira olan bir eşyanın 2. devrede ikame değeri, (diğer şartlar sabit kaldıkça) 400 (1,5/1,2) = 500 liradır.

Görülüyor ki ikame edilen bir eşya, bir bakıma reevalüe edilmiş olmaktadır. Bu itibarla sabit kıymetlerin reevalüasyonunda, ikame edilen eşyanın, tamamen amorti edilmiş durumda olan tedarik değerini nazarı itibara almamak gerekmektedir.

İkame değeri, reevalüe edilmiş tedarik değerinin üstünde olursa, aradaki fark kadar sabit kıymetlere kapital tahsis edilmiş olur;

Aksi durumda tahsis edilmiş olan kapitalin bir kısmının geri çekilmiş olduğu kabul edilecektir.

3 — Birinci devre sonu bilançosunda, sabit kıymetlerin kapital payı 800 lira, dönen kıymetlerin ise (820 — 620 =) 200 liradır.

Aslında reevalüasyon ihtiyatının;

a) Sabit kıymetler için $800 (1,5 - 1) = 400$

b) Dönen kıymetler için $200 (1,5 - 1) = 100$

şeklinde dağılması gerekir.

Fakat s_1 değeri, 2. devrede s_2 değeri ile ikame edilmekle reevalüe edilmiş durumdadır. Böyle olunca sabit kıymetlere isabet eden reevalüasyon ihtiyatı, $500 - 400 = 100$ lira fark kadar daha az, yani $400 - 100 = 300$ lira olmalıdır. Buna mukabil dönen kıymetlere ait reevalüasyon ihtiyatı da bu fark kadar fazla yani $100 + 100 = 200$ lira olacaktır.

Meseleyi diğer bir yönden de araştırmak mümkündür :

Sabit ve dönen kıymetlerin 1. ve 2. devrelerde kapital payları bilançoda şöyle görülmektedir :

	1. devre	2. devre
Sabit kıymetler	800	900
Dönen kıymetler	200	100
	1000	1000

Reevalüasyon farkları :

a) Sabit kıymetler 420
 $800 (1,5 - 1,2) + 900 (1,2 - 1) =$

b) Dönen kıymetler 80
 $200 (1,5 - 1,2) + 100 (1,2 - 1) =$

Toplam : 500

Aslında sabit kıymetlere kapital tahsis edilmemiştir. Bu itibarla 2. devredeki sabit kıymetlere ait olan 100 lira fazlalık, paranın

satın alma gücündeki değişiklikten ileri gelmiştir ve bu değer dönen kıymetlerden sabit kıymetlere bu sebeple intikal etmiştir. Şu halde 2. devrede bahis konusu olan bu 100 lira farkın reevalüe edilmiş değeri olan $100 \times 1,2 = 120$ liranın, yukarıda hesaplanan sabit kıymetlere ait reevalüasyon farkından çıkarılarak dönen kıymetlere ait olana eklenmesi gerekir.

Neticede reevalüasyon ihtiyatının;

- a) Sabit kıymetler için $420 - 120 = 300$
b) Dönen kıymetler için $80 + 120 = 200$

şeklinde dağılması gerektiği anlaşılır.

4 — Reevalüasyon neticesinde eksik kalan amortismanlar :

- a) Ayrılmış olması gereken amortismanlar 765
[(s₂.E₁) i] n₂ = $150 \times 1,5 \times 0,20 \times 5 = 225$
[(s₃.E₁) i] n₃ = $250 \times 1,5 \times 0,20 \times 4 = 300$
[(s₁.E₂) i] n₄ = $500 \times 1,2 \times 0,20 \times 2 = 240$

b) Ayrılmış olan amortismanlar 550
Fark : 215

Reevalüe edilmiş son bilânçoda görülen tutar da bundan ibarettir.

5 — Sabit kıymetlerin;

a) Reevalüe edilmiş net aktif değeri :

$$\begin{array}{r} 50 \times 1,5 = 75 \\ 300 \times 1,2 = 360 \\ \hline 435 \end{array}$$

b) Reevalüasyon ihtiyatı :

$$\begin{array}{r} \text{Reevalüasyon farkı} \quad 435 - 350 = 85 \\ \text{Eksik amortismanlar} \quad \dots\dots\dots 215 \\ \hline 300 \end{array}$$

Reevalüe edilmiş son bilânçoda da durum aynıdır.

6 — Sabit kıymetlere ait reevalüasyon ihtiyatını, ikame edilenlerin tedarik değerini (misalde s_1) nazarı itibara almadan, her devrenin sabit kıymetler toplamını esas almak suretiyle hesaplamak da mümkündür :

$$S_1 (E_1 - E_2) + S_2 (E_2 - E_3) = 400 (1,5 - 1) - 1,2) + 900 (1,2 - 300$$

N e t i c e

Genel reevalüasyonda muhasebe kayıtlarını aşağıdaki şekilde formüle bağlamak mümkündür :

N. devre sonu	
SABİT KIYMETLER Hes.	Rs
REEVALÜASYON İHTİYATI Hes.	Rs
(Sabit kıymetler)	
$S_1(E_1 - E_2) + S_2(E_2 - E_3) + S_3(E_3 - E_4) + \dots + S_{N-1}(E_{N-1} - E_N) =$	
d°	
ZARAR Hesabı	Z
(Reevalüasyon)	
REEVALÜASYON İHTİYATI Hes.	Rd
(Dönen kıymetler)	
$(D_1 - A_1)(E_1 - E_2) + (D_2 - A_2)(E_2 - E_3) + \dots$	
$+ (D_{N-1} - A_{N-1})(E_{N-1} - E_N) =$	
B. AMORTİSMANLAR Hesabı	A
$a_1 n_1 (E_1 - E_N) + a_2 n_2 (E_1 - E_N) + \dots + a_k n_k (E_1 - E_N) = \dots$	
$a_{k+1} n_{k+1} (E_2 - E_N) + a_{k+2} n_{k+2} (E_2 - E_N) + \dots + a_m n_m (E_2 - E_N) = \dots$	
..... = ..	
..... = ..	
$a_{p+1} n_{p+1} (E_{N-1} - E_N) + a_{p+2} n_{p+2} (E_{N-1} - E_N) + \dots = \dots$	
A	

Not :

- 1 -- İkame edilmiş sabit kıymetlerin tedarik değerleri (S) değerine dahil edilmeyecektir.
- 2 -- İkame edilmiş sabit kıymetlerin tedarik değerine ait birikmiş amortismanları (A) değerine dahil edilmeyecektir.
- 3 -- İkame edilmiş sabit kıymetlerin tedarik değerine art birikmiş amortismanları, eksik amortismanların hesabında nazarı itibara alınmayacaktır.